

Κυριακή 13η Φεβρουαρίου 2022

Κυριακή Τελώνου και Φαρισαίου

(Λουκ. 18, 10 – 14).

*«Ἄνθρωποι δύο ανέβησαν εἰς τὸ ἱερόν
προσεύξασθαι»* (Λουκ. 18, 10).

Μία Κυριακή πού εἶναι ὀρόσημο γιά τό ἐκκλησιαστικό ἔτος ξημέρωσε σήμερα. Εἶναι ἡ Κυριακή κατά τήν ὁποία ἀνοίγει τό Τριώδιο. Τό Τριώδιο εἶναι ἡ περίοδος πού ὁ πιστός, μέσα ἀπό τή ζωή τῆς μετάνοιας, ἐπαναπροσδιορίζει τή σχέση του με τό Θεό, ἀνοίγει τήν ἀγκαλιά του στό διπλανό, ἀποδέχεται τά λάθη καί βρίσκει τήν ἰσορροπία μέ τόν ἑαυτό του.

Ἄπό σήμερα καλούμαστε νά διαπιστώσουμε τήν ποιότητα τοῦ χαρακτήρα μας καί νά

τή βελτιώσουμε. Τό μοναδικό εργαλείο μέ τό όποίο θά διαπιστώσουμε σέ ποιό επίπεδο πνευματικῆς ζωῆς βρισκόμαστε εἶναι ἡ προσευχή. Ὁ Κύριος λέγει σήμερα τήν παραβολή τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου, γιά νά μᾶς διδάξει ὅτι ἡ προσευχή δείχνει τόν ἄνθρωπο. Ξεκινάει τήν ἐξιστορήση μέ τό: «ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι», γιά νά μᾶς δείξει ὅτι κατά τή διάρκεια τῆς προσευχῆς ἀποκαλύπτονται οἱ χαρακτῆρες, οἱ ἐγωισμοί, οἱ μικρότητες, τά πάθη ἀλλά καί οἱ ἀρετές, οἱ ἐπιδόσεις καί ἡ πνευματική καρποφορία.

Στήν προσευχή κάθε πιστός μπορεῖ νά προσπαθεῖ νά φορέσει ἕνα προσωπεῖο εὐλάβειας, ἀλλά πίσω ἀπό τή στάση καί τά λόγια του ἀποκαλύπτεται τό ἀληθινό του πρόσωπο. Αὐτό μάλιστα φαίνεται ἀκόμη πιό καθαρά στή στάση καί στόν τρόπο τῆς προσευχῆς πού ἐπιτελεῖται μέσα στό Ναό. Κατά τή διάρκεια τῆς θείας λατρείας, ἐκεῖ ὅπου συγκεντρώ-

νεται τό σῶμα τῶν πιστῶν, κάθε ἄνθρωπος ἔχει μία συγκεκριμένη στάση καί συμπεριφορά, ἡ ὁποία καταδεικνύει τήν ἀληθινή σχέση τῆς καρδιάς του μέ τό Θεό.

Ἄλλος θέλει νά φαίνεται καί ἄλλος νά κρύβεται. Ἄλλος θέλει νά ἐκδηλώνεται καί ἄλλος θέλει νά ἡσυχάζει. Ἄλλος δέν χορταίνει ἀπό τά τελούμενα καί ἄλλος βαριέται καί δυσανασχετεῖ. Ἄλλος κοιτάζει τό ἱερό καί ἄλλος κοιτάζει τήν ἔξοδο. Ἄλλος βιώνει τή λατρεία οὐσιαστικά καί ἀφήνει τόν ἑαυτό του νά ἀλλοιωθεῖ μέ τήν καλή ἀλλοίωση καί ἄλλος τή βιώνει ὡς καθῆκον καί τυπικότητα καί φεύγει ἀπ' αὐτή, χωρίς νά ἔχει συγκινηθεῖ οὔτε στό παραμικρό ἢ ὑπαρξή του.

Ἡ στάση τοῦ κάθε προσευχομένου φανερώνει τή σχέση μέ τό Θεό καί τίς ἐσωτερικές διαθέσεις τοῦ χαρακτήρα. Ἀλλιῶς εἶναι ἡ προσευχή τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι ἐγωιστής καί ἐπηρμένος, ὑποκριτής καί εὐσεβοφανής, τυπο-

λάτρης και ρηχός, κακόψυχος και μισάνθρωπος. Ἀλλιῶς εἶναι ἡ προσευχή τοῦ ἀνθρώπου πού ἀγωνίζεται στή μετάνοια, πού πονάει γιά τά λάθη του, πού ἀγαπάει χωρίς διακρίσεις, πού μισεῖ τήν προβολή και ἀποφεύγει τήν ἔπαρση, πού λαχταράει νά συναντήσῃ τόν ἐράσμιο τῆς καρδιᾶς του Χριστό.

Ἀπό τήν προσευχή ὁ Φαρισαῖος καταδικάστηκε και ὁ Τελώνης δικαιώθηκε. Ἡ προσευχή εἶναι γεγονός εὐλογημένο και ἀποκαλυπτικό. Κατά τήν ἐπιτέλεσή της ἀποκαλύπτεται ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο ἀλλά και ὁ ἄνθρωπος στό Θεό. Ὁ Θεός φανερώνει τά δῶρα Του. Ὁ ἄνθρωπος φανερώνει τά ἀληθινά χαρακτηριστικά του. Ὁ Θεός δέν ξεγελιέται, δέν ἀποπροσανατολίζεται. Πίσω ἀπό τίς μάσκες τῆς ὑποκρισίας μπορεῖ νά διακρίνει τό ἀληθινό πρόσωπο τοῦ κάθε πιστοῦ. Μπορεῖ πίσω ἀπό μία μάσκα ὑγειονομικῆς προστασίας νά διακρίνει ἕναν ἀληθινό υἱό Του, ἕνα σύγ-

χρονο Τελώνη, καί πίσω από ένα έξωτερικά εμφανίσιμο καί περιποιημένο, ἀκάλυπτο πρόσωπο νά διακρίνει μία μασκοφορεμένη καί μασκαρεμένη ψυχή ενός σύγχρονου Φαρισαίου.

Ἄν μελετήσουμε τόν τρόπο καί τήν ποιότητα τῆς προσευχῆς μας, θά καταλάβουμε τήν ποιότητα καί τό ἐπίπεδο τῆς ψυχῆς μας. Ἄν θέλουμε νά κτίσουμε μία ἀληθινή σχέση μέ τό Θεό καί νά προκόψουμε στόν πνευματικό ἀγώνα, εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀποκτήσουμε τήν τελωνική προσευχή. Νά εἶναι ἡ προσευχή μας γεμάτη ἀπό ἐξομολογητικό χαρακτήρα καί ἀπό ταπεινό φρόνημα. Νά εἶναι ἀθόρυβη καί μυστική. Νά εἶναι μετρημένη, βαθιά καί εἰλικρινής. Νά εἶναι ἐσωτερική συνομιλία, χωρίς ἀνασφάλειες καί συμπλέγματα. Ὁ Θεός μᾶς ἀγαπάει, μᾶς ἀφουγκράζεται, μᾶς νοιάζεται, μᾶς προσέχει, μᾶς ἀγκαλιάζει, θυσιάζεται γιά μᾶς. Τί ἄλλο θέλουμε; Δέν μᾶς κρίνει. Δέν

μᾶς βαθμολογεῖ. Δέν περιμένει νά εἶμαστε καλοί. Θέλει νά εἶμαστε ἀληθινοί.

Τή φετινή περίοδο τοῦ Τριωδίου ἄς κάνουμε τήν ἐσωτερική μας ἐνδοσκόπηση μέσω τῆς προσευχῆς. Ἄς κάνουμε καί ὅλο τόν πνευματικό μας ἀγώνα μέσω τῆς προσευχῆς. Χωρίς ψέματα καί ὑποκρισίες. Μέ ταπείνωση καί μετάνοια. Τότε κι ἐμεῖς θά εἶμαστε «δεδικαιωμένοι», καθαροί καί φωτεινοί, ὅπως ἀξίζει στά ἀληθινά παιδιά τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.